

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” นั้น ผู้วิจัย ศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ขอนำเสนอวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 11,548 คน กับกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.942 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าซี (Z- test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One - Way ANOVA หรือ (F- test) และทดสอบแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ผลการวิจัยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” สรุปได้ ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวนมากที่สุด 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.58 และเป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.42

เมื่อจำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด 181 คน คิดเป็นร้อยละ 48.01 และมีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 มีอายุระหว่าง 18-30 ปี มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.04 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.65

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนมากที่สุด 146 คน คิดเป็นร้อยละ 38.73 และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 มี

การศึกษาระดับอนุปริญา/ปวส. มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.16 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่า มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.99

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนมากที่สุด 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.69 และมีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.24 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.95 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา/แม่บ้าน มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.12

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่ มีรายได้ 5,000 -10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 และมีรายได้ 10,001 -15,000 บาท มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.02 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.49 มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.79

5.1.2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2.1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพศหญิง พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2.2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อายุ 18-30 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุ 18-30 ปี พบว่า ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 31-40 ปี พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 41-50 ปี พบว่า

ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) และ ด้านกรุณา (ความสงสาร) ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2.3 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับปริญญาตรี/สูงกว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับปริญญาตรี/สูงกว่า พบว่า ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และ ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2.4 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน/นักศึกษา/แม่บ้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง พบว่า ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) และด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และ ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพนักเรียน/นักศึกษา/แม่บ้าน พบว่า ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) และ ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2.5 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ 5,000 -10,000 บาท รายได้

10,001 -15,000 บาท รายได้ 15,001 บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 5,000 -10,000 บาท พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 10,001 -15,000 บาท พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) ด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) และด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 15,001 บาทขึ้นไป พบว่า ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

5.1.3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ประชาชนเพศหญิงเห็นด้วยมากกว่าประชาชนเพศชาย

5.1.3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมูทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรัก

และความหวังดี) ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3.5 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านกรุณา (ความสงสาร) และด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ดังนี้

1) ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรใช้กิริยาวาจา สุภาพไม่เลือกปฏิบัติ ควรมีความเป็นกลาง ให้เกียรติ รักและหวังดีกับประชาชนเหมือนญาติตนเอง ควรส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ชุมชนอย่างหลากหลาย และทั่วถึง รวมถึงการจัดให้บริการสาธารณะ ด้านความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดีและมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีการบริการสาธารณะอย่างเพียงพอ และทั่วถึงกัน ทุกครัวเรือน ควรระงับความโกรธเมื่อกระทบกระทั่งกับผู้ร่วมงานและประชาชน

2) ด้านกรุณา (ความสงสาร) มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรเข้าไปดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพย์สินสาธารณะ รมณรค์ปลูกจิตสำนึกเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชุมชน ควรให้ความสำคัญกับการสำรวจถามทุกข์สุขของประชาชนให้ทั่วถึง

3) ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ความยินดีและเชิดชูเกียรติแก่ประชาชนที่กระทำความดีให้แก่ชุมชน ควรส่งเสริมการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการให้บริการสาธารณะของชุมชน ควรมีความสามัคคียกย่องคนที่กระทำความดีอย่างยุติธรรม ควรทำอารมณ์ให้แจ่มใสในขณะที่ปฏิบัติงานเพื่อประชาชนตลอดเวลาแสดง

4) ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรช่วยปลดปล่อยเมื่อเพื่อนร่วมงานกระทำผิดพลาด ควรส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์งานประเพณีด้านต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรสาธารณะในชุมชน ควรปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาค ตัดสินปัญหาด้วยความยุติธรรม ปรับปรุงพัฒนาองค์กร

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง บริหารงานแบบครอบครัว แบบพี่น้อง ทางผู้บริหารได้มีการนำพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม และสร้างความสามัคคีกลมเกลียวรักใคร่ต่อกันและกันในองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่สมควรดำเนินการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้บริหาร พนักงาน โดยให้มีการปฏิบัติธรรมเป็นประจำ หรือนิมนต์พระมาแสดงธรรมเทศนา หรือมีกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ก่อนปฏิบัติงาน ควรส่งเสริมให้มีความรักและช่วยเหลือแบ่งปัน เสียสละ แสดงความยินดีต่อผู้อื่นเสมอ ๆ เป็นผู้นำจัดตั้งกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชน แม้มีปัญหาเกิดขึ้นก็ตัดสินใจด้วยความยุติธรรม วางเฉยให้ความเป็นกลางกับทุกฝ่าย โดยไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัว มีเกณฑ์มาตรฐานชัดเจนในการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร บุญหล้า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาหลักการนำพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 3” โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ อายุจริง และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีการนำหลักพรหมวิหาร 4 ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ขุนอาจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอุบลรัตน์ อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย ช่างนิล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสม็ด อำเภอยะเอนก จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) พบว่า ประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีความปรารถนาดีต่อประชาชนทุกคนเสมอเหมือนกัน อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับข้ออื่น ๆ ประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงามมีการบริหารงาน โดยเน้นการบริหารด้วยความเป็นธรรม ให้ความเสมอภาคกับประชาชนเหมือนหนึ่งดังญาติ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ก็ได้รับความรักความปรารถนาดี การใช้กิริยาจาสุภาพ จากสมาชิกสภาและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยความเป็นผู้มีธรรมคือ เมตตา ย่อมเป็นผู้ที่มีความรัก ปรารถนาดีกับคนอื่น ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศัญญะวิทย์ สนิทวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรอำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

ข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม มีระดับการนำหลักพรหมวิหารไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ คือ ด้านกรุณา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา ด้านมุทิตา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ขุนอาจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน คือ มุทิตา รองลงมาคือ ด้านเมตตา ด้านกรุณาและลำดับสุดท้าย คือ ด้านอุเบกขา แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ ขุนทิพย์ ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักพุทธธรรมสำหรับผู้บริหารตามความคิดเห็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุราษฎร์ธานี : ศึกษาเฉพาะกรณีหลักพรหมวิหาร” พบว่า พนักงานการไฟฟ้าเห็นว่าผู้บริหารมีการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารงานด้าน เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ด้านกรุณา (ความสงสาร) พบว่า ประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และทุกข้อ ประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ที่ต้องกระทำ คือการที่ผู้นำหรือนักปกครองมีหน้าที่บริหารและปกครองให้ประชาชนในพื้นที่มีความสุขความเจริญ แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนคอยให้ความช่วยเหลือประชาชนยังปฏิบัติหน้าที่ เต็มกำลังความสามารถ และ ตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความยากลำบากต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยเอดส์ รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยทางธรรมชาติ จัดสวัสดิการด้านสังคมสงเคราะห์ให้ทั่วถึง และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังอันเกิดจากวัชพืชในแม่น้ำลำคลอง กำจัดและควบคุมมลพิษทางด้านต่างๆ และพัฒนาระบบสวัสดิการสร้างบ้านเอื้ออาทรให้กับคนยากจนและผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้พ้นจากความทุกข์ยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร วงศ์กระพันธ์ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กวัยเรียน โรงเรียนวัดคงคาสวัสดิ์ สังกัดเทศบาลเมืองปากพอง อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตาและด้านอุเบกขาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร บุญหล้า ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาหลักการใช้พรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3” ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) พบว่า ซึ่งประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และทุกข้อ ประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่า เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการดูแลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการมาก อีกประการหนึ่งคือสิ่งที่ต้องการให้ผู้บริหารพัฒนาการทำงาน บำรุง ส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งกิจกรรมทางศาสนา และควรส่งเสริมยกย่องและให้ความสำคัญต่อผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างจริงใจและชัดเจน พร้อมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ยกย่องบุคคลที่ทำความดีในตำบลใน

ทุกโอกาส เช่นในวันสำคัญต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วีระ ขุนอาจ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอุบลรัตน์ อำเภอบุรินทร์ จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน คือ ด้านมูทิตา รองลงมาคือ ด้านเมตตา ด้านกรุณาและลำดับสุดท้าย คือ ด้านอุเบกขา ซึ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อุบลรัตน์ นานาผล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพ่อแม่ในการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของเด็กพิการ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัย พบว่า พ่อแม่เด็กพิการมีระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของเด็กพิการ บทบาทด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมูทิตาและด้านอุเบกขา อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูประโชติจิตติสาร** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัย พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอุเบกขา ส่วนด้านมูทิตา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

4. ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) พบว่า ประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และทุกข้อ ประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานราชการมีความใกล้ชิดกับประชาชน ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรง การปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกลาง อีกด้านหนึ่งประชาชนต้องการให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลางและเป็นธรรม และต้องการให้ปรับปรุงในเรื่องการใช้ตำแหน่งหน้าที่เข้าไปก้าวล่วงช่วยเหลือผู้กระทำความผิดกฎหมาย ดังนั้นการพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนชุมชนด้วยกันจึงเป็นสิ่งที่ทางผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สัตยวิทย์ สนิทวงศ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปรามมีระดับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก คือ ด้านกรุณา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา ด้านมูทิตา ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วุฒิชัย ช้างนิล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสม็ด อำเภอยะเอนก จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัย พบว่า ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านอุเบกขา และ ด้านมูทิตา และด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

1. ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงามมีนโยบายให้ความเท่าเทียมกันทั้งชายหญิง ไม่แบ่งชนชั้นหรือเพศ แต่ที่พบว่าแตกต่างด้วยปกติความคิดคนย่อมแตกต่างกันเป็นธรรมดา จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วีระ ขุนอาจ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอุบลรัตน์ อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น” สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ในศูนย์เครือข่ายอุบลรัตน์ อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วุฒิชัย ช่างนิล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสม็ด อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริง ที่ว่าประชาชนถึงแม้จะมีอายุน้อย ๆ หรือมีอายุมากขึ้น แต่ทุกคนก็มีความต้องการได้รับการดูแลและได้รับการบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเท่าเทียมกัน เป็นไปตามหลักสิทธิและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไม่ว่าจะเป็นการจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดสวัสดิการด้านสังคมสงเคราะห์การทำนุบำรุงกิจกรรมทางศาสนา การปฏิบัติตามกฎหมาย และตามหลักพรหมวิหารธรรมนั้นการกระทำย่อมเป็นไปตามหลักคุณธรรมที่ควบคู่กับความเสมอภาคทางสังคม จึงทำให้ประชาชนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วุฒิชัย ช่างนิล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสม็ด อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูประโชติจิตติสาร** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า ที่มีอายุต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องมาจากบุคคลที่ได้รับการศึกษาและการได้รับการอบรมหลักธรรมจากวัดหรือครุมาเป็นอย่างดี ย่อมเข้าใจในระบบการบริหารตามแนวหลักธรรมซึ่งคือหลักพรหมวิหาร และสามารถมองเห็นประโยชน์ของการพัฒนาระบบการบริหารได้ถูกต้องกว่า และอีกประการหนึ่งการศึกษาทำให้บุคคลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติจิตตติสาร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่าที่มีอายุต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ ขุนทิพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักพุทธธรรมสำหรับผู้บริหารตามความคิดเห็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุราษฎร์ธานี : ศึกษาเฉพาะกรณีหลักพรหมวิหาร” ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า ด้านระดับการศึกษา มีการนำหลักพรหมวิหาร ไปใช้โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงามบริหารงานยุทธศาสตร์การพัฒนา วิสัยทัศน์ ตามหลักของพรหมวิหาร 4 เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างเพียงพอ และทั่วถึงกัน ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ นั้นย่อมหมายถึง การจะได้นำหลักพรหมวิหารธรรมมาบูรณาการในการบริหารงานประกอบควบคู่กันไปในการปกครองหรือบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงามให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติจิตตติสาร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่าประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ประชาชน ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก ประชาชนแต่ละคน แม้จะมีรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ต่างก็มีความต้องการที่เหมือนกัน ที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมมาบูรณาการในการบริหารงาน ซึ่งจะส่งผลดีต่อประชาชนให้มีความอยู่ดีกินดี ทั่วถึง

ทุกครัวเรือนเรื่องการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคงมีรายได้เพียงพอและเหมาะสม มีความสามารถในการพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสร้างสังคมให้ปลอดภัยเสถียร รวมถึงพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดียิ่งขึ้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูประโชติจิตตติสาร** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขนุน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชน ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนดังกล่าวข้างต้น จึงมีข้อเสนอแนะแนวทางการต่อการบริหารงานแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงามตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ประการ คือความมีเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา และควรส่งเสริมให้มีการปลูกจิตสำนึก จิตสาธารณะ ในความมีเมตตาช่วยเหลือเกื้อกูลกันสงเคราะห์กันเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันชุมชน ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือพนักงานหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลก็ตาม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก การให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน การพูดจาทักทายให้ความเคารพ ความรัก และปรารถนาดีต่อกัน ยินดีเมื่อเห็นคนอื่นได้ดี และสนับสนุนการเชิดชูเกียรติบุคคลที่เป็นแบบอย่างของคนในชุมชน ให้ความช่วยเหลือแก่ทุกคนด้วยความเต็มใจ จริงใจ ทั้งร่างกายและแรงใจ กระตือรือร้น ประพฤติตนเป็นประโยชน์ รู้จักสงเคราะห์ช่วยเหลือกิจการของชุมชนด้วยความเสมอภาค วางตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ เหมาะสมกับฐานะ วางตนเสมอต้นเสมอปลายไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก ตัดสินปัญหาด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามเหตุผลไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานอย่างชัดเจน ทำงานด้วยความบริสุทธิ์โปร่งใส ซึ่งจะทำให้เกิดความไว้วางใจกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรยึดมั่นในหลักพรหมวิหารธรรม 4 ประการ เพื่อใช้ในการบริหารงานให้ดีขึ้น เป็นที่ไว้วางใจเชื่อใจแก่ประชาชน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านเมตตา (ความรักและความหวังดี) มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรรักษาระดับมาตรฐานที่ดีไว้และพยายามทำให้ดียิ่งขึ้นไป ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนให้พนักงานมีการใช้กิริยาจาสุภาพในการ

ปฏิบัติงานควรส่งเสริมให้ทุกคนมีความรักความปรารถนาดีต่อผู้อื่น โดยการแสดงออกถึงความเป็นมิตรในการปฏิบัติงาน

2. ด้านกรุณา (ความสงสาร) มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรรักษาระดับมาตรฐานที่ดีไว้และพยายามทำให้ดียิ่งขึ้นไป ได้แก่ ควรส่งเสริมการเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยและเข้าช่วยเหลือทุกครั้ง

3. ด้านมุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรรักษาระดับมาตรฐานที่ดีไว้และพยายามทำให้ดียิ่งขึ้นไป ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ทุกคนได้แสดงความยินดีกับผู้ที่ประสบความสำเร็จพร้อมกับปลื้มปิติกับ ผู้ที่ประสบความสำเร็จ ควรส่งเสริมการยกย่องเผยแพร่การทำความดีของบุคคลในชุมชน ควรสนับสนุนให้มีการประกาศเกียรติคุณผู้ทำความดี

4. ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง) มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรรักษาระดับมาตรฐานที่ดีไว้และพยายามทำให้ดียิ่งขึ้นไป ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีความอดทนอดกลั้นความเยือกเย็นต่อคำพูด ที่ไม่เป็นมิตร การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกลาง ควรส่งเสริมการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกลาง ยุติธรรม เสมอภาค

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาการนำพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนที่อาศัยในตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

2. ควรศึกษาบทบาทของผู้นำในการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการชี้แนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

3. ควรศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการประยุกต์ใช้ในการบริหารงานด้านการประกาศเกียรติคุณของผู้กระทำความดีในตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

4. ควรศึกษาความอดทนอดกลั้นด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ไม่เป็นมิตรของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา